

وقتی برای خرید اتومبیل تولید داخل هم گرفتاری

ارزان ترین خودروی وطنی معادل ۲۷ ماه حقوق خالص یک کارگر

نسرین هزاره مقدم

«ماشین مشدی ممدلی» ترانه‌ای شاد و قدیمی‌ست که با صدای شادروان جواد بدیع‌زاده، دل ایرانیان بسیاری را طی دهه‌ها شاد کرده است. خیلی‌ها وقتی خودروهای وطنی را سوار شده‌اند، یاد این ترانه افتاده‌اند، زیر لب با خنده خوانده‌اند... «ماشین مشدی ممدلی نه بوق داره نه صندلی...» اما حالا دیگر نمی‌شود گفت «ارزون و بی‌معطلی». حالا همان اتولی که «رفتن توش باعث شرمساریه»، همون اتولی که «از قفس، تنگ‌تر و کوچیک‌تره» و «راه‌رفته درمی‌ره، لاستیک چرخ اولی» به این راحتی نصیب هر کسی نمی‌شود. همان اتولی که «از حلیبی شکسته‌ها، ساخته میل و صندلی»، یک کالای لوکس و تجملی‌ست و مایه حسرت بسیاری. حداقل به راحتی نصیب دستمزدهای دیگر جماعت نمی‌شود. حالا دیگر همین خودروی وطنی هم، سواری «از ما بهتران» است.

پرایدی که این روزها «گران و

بامعطلی»ست، حدود ۴۰ میلیون تومان ناقابل برای خریدار بینوا آب می‌خورد. البته اینها نرخ‌های فعلی خودروهاست که هر لحظه و هر روز در بازار بالا و پایین شده و چه بسیار زود باشد که از مرز ۴۵ میلیون تومان هم بگذرد! اما قیمت همین خودروی نه چندان باکیفیت که خیلی از دارندگانش به راحتی ادعا می‌کنند «جرت نداریم با این ماشین راهی مسافرت و جاده شویم»، در اسفند ماه حداکثر ۲۴ میلیون تومان بود. همان روزها هم، کارگران و مزدبگیران کم‌درآمد دست‌شان به خودروی سواری شخصی که ارزان‌ترین‌اش همین پراید است، نمی‌رسید چه برسد به امروز که با حقوق یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومانی نمی‌شود حتی خواب «پرایدسواری» را دید.

افزایش دستمزده، ۱۹.۵ درصد و رشد قیمت خودرو و حداقل ۶۰ درصد

اگر حداقل مزد به اضافه مزایا را در اسفند ۹۶، یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان در نظر بگیریم، در آن زمان

به شرط محال ثبات قیمت‌ها، یک کارگر برای داشتن یک پراید باید بیش از ۱۸ ماه حقوق خود را کامل، بدون یک ریال خرج اضافی پس‌انداز می‌کرد. در حالی که دستمزد ۹۷، فقط ۱۹.۵ درصد بیشتر از دستمزد اسفند ۹۶ است، قیمت خودرو و حتی خودروهای وطنی حداقل ۶۰ درصد افزایش قیمت داشته است. از خودروهای داخلی لوکس یا وارداتی‌ها بگذریم که بیش از ۱۰۰ درصد افزایش قیمت داشته‌اند. ۲۰ درصد افزایش مزد کجا و ۱۰۰ درصد افزایش قیمت خودرو کجا؟! کارگر بینوا هر چه بدود دستش به خودروی شخصی نمی‌رسد!

اگر باز همان ارزان‌ترین خودروی وطنی یعنی پراید را در نظر بگیریم، در شهریور ۹۷ یا دستمزد یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومانی، یک کارگر باید بیش از ۲۷ ماه دستمزدش را به صورت کامل پس‌انداز کند تا بتواند صاحب چنین خودرویی شود، البته مشروط بر اینکه در این مدت حتی یک ریال از حقوق‌اش را خرج

اتوبوس‌های شرکت واحد و مترو به شرط اینکه در تهران ماندگار باشد. **افزایش قیمت خودرو و تأثیر بر نرخ تورم و سبب معیشت خانوارهای کارگری**

فرامرز توفیقی، رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شوراهای و مذاکره‌کنندگان مزدی می‌گوید: خودرو جزو اقلام سبب معیشت خانوار هست و قیمت آن در محاسبات دخیل است. وزن خودرو در سبد تورم، ۷.۷۶ است. کلاً وزن حمل و نقل و ارتباطات در تعیین تورم، ۱۱.۴ است که از این ۱۱.۴ معادل ۷.۷۶ سهم خودروی شخصی‌ست. فرض بگیریم ۷.۷۶ درصد یک عددی (تورم)، برابر A بوده، حالا آن A اگر دو یا سه برابر شده باشد که البته بیشتر خودروها افزایش قیمت حداقل دو برابری داشته‌اند، اگر این ۲A را تقسیم بر ۷.۷۶ کنیم، مشخص می‌شود که تورم تحمیلی از محل افزایش قیمت خودرو و چقدر است که البته بی‌تردید رقم قابل ملاحظه‌ای خواهد بود. به عبارتی اگر خودرو دو برابر شده باشد، یک تورم حدوداً ۲۳ درصدی روی سبد معیشت اعمال می‌کند.

توفیقی در ادامه به موضوع «توان خرید خودرو» توسط کارگر ایرانی می‌پردازد: ما یک مفهوم جهانی به نام Cost Of Living داریم که نشان‌دهنده هزینه متوسط زندگی‌ست. با یک جست‌وجو در اینترنت به راحتی می‌توانید میزان این شاخص را برای کشورهای مختلف جهان به دست بیاورید. اگر جست‌وجو کنید، درمی‌یابید که در اکثر کشورهای جهان، چه توسعه‌یافته و چه در حال توسعه، یک کارگر با حداکثر حقوق شش ماه خودش می‌تواند یک خودروی نرمال و متوسط را خریداری کند. البته آنجا پرداخت‌های تمام قسط هم هست که آن را فعلاً کنار بگذاریم، اما در ایران چطور؟ یک کارگر برای خرید یک خودروی متوسط، به حقوق حداقل ۳۰ ماه خودش نیاز دارد! حقوق کارگر ما خیلی باشد، یک میلیون و نیم است، پس چطور می‌تواند «توان خرید خودرو» داشته باشد؟!

میزان توانمندی کارگران برای خرید «خودرو» صفر است

پاسخ به این سوال که «آیا کارگران به

طور عام و کارگران خودروساز به طور خاص، می‌توانند صاحب خودروی شخصی شوند»، می‌گوید: من ۴۰ سال کارگر بوده‌ام و ۱۶ سال آن، کارگر خودروسازی بوده‌ام و امروز هیچ وسیله نقلیه‌ای ندارم؛ حتی یک دوچرخه!

او ادامه می‌دهد: کارگران تنها در صورتی صاحب خودروی شخصی هستند که ارث یا مایملکی از جانب والدین‌شان به آنها رسیده باشد و گر نه به هیچ‌وجه نمی‌توانند با درآمد خودشان خودرو بخرند. وقتی پراید که ارزان‌ترین خودروی ایران است و واقعاً فاقد استانداردهای جهانی‌ست، ۴۰ میلیون تومان شده، کارگر چطور می‌تواند صاحب خودروی شخصی شود؟ کارگر خودروسازی حداکثر سالی ۲۰ میلیون تومان درآمد دارد. حالا اگر دو سال و نیم، هیچ چیز نخورد، مسافرت نرود، فرزندان‌اش به مدرسه نفرستد، اجاره خانه نداشته باشد و طبق عرف زندگی کم‌درآمدها تئاتر و سینما نرود و کتاب و روزنامه نخرد، می‌تواند صاحب یک دستگاه پراید فکس‌نی شود!

آیا امیری به عنوان یک کارگر خودروساز، هیچ زمان سهمیه‌ای از ساخته‌های خودش، خودروهای ایرانی، داشته است. او پاسخ می‌دهد: به هیچ وجه. هر چند سال یک‌بار مبلغی بین ۴۰۰ تا ۷۰۰ هزار تومان به عنوان سهمیه خودرو به کارگران خودروساز تخفیف می‌دهند، به طور متوسط هر ۷ سال یک بار نوبت هر کارگر می‌شود. من ۱۶ سال در خودروسازی بودم و تنها یک بار نوبت من شد. گفتند پول برای خرید خودرو بیاور ما ۴۰۰ هزار تومان به تو تخفیف می‌دهیم. هیچ پس‌اندازی نداشتم و نتوانستم پول جور کنم. در نهایت لطف کردند آن ۴۰۰ هزار تومان تخفیف را نقدی ریختند به حسابم! والاسلام....

میزان توانمندی کارگران برای خرید «خودروی وطنی» در حد صفر است. امروز کارگران ایرانی در حسرت یک «پراید» هستند. اگر به همین روال پیش برود، بدون تردید روزی خواهد رسید که کارگران ایرانی در آرزوی یک دوچرخه پدالی باشند! باز هم یاد ترانه‌ای دیگر از شادروان جواد بدیع‌زاده می‌افتیم: «آقایان! صنعت کرد، بابا، جان خدمت کردم/ بر فرق عروسک زده‌ام بر طساووس/ باباجان یکی یک پول خروس، آقایان یکسای یک پول خروس!...».

می‌شود. یادآوری می‌شود: این شورا برای آخرین بار در تاریخ ۹۷/۵/۳ قریب به دو ماه قبل تشکیل شد و درخواست سه نفر عضو کارگری این شورا برای برگزاری جلسه فوق‌العاده نیز بلااثر بوده است. با توجه به وضعیت اقتصادی پیش آمده و فشار مضاعف کاهش قدرت خرید کارگران که به تأیید کمیته سه‌جانبه مدر رسیده، مستعدی است در اسرع وقت نسبت به تشکیل جلسه این شورا با موضوع ترمیم قدرت خرید کارگران اقدام کند. لازم به توضیح است پیگیری‌های صورت گرفته برای تشکیل جلسه از دبیر محترم شورا به نتیجه نرسیده است. عمل به قانون و احترام به درخواست شرکای اجتماعی، انتظار کارگران از حضر تعالی است.

نماینده کارگری شورای عالی کار در نامه خود همچنین اعلام کردند با توجه به شرایط اقتصادی پیش آمده و فشار مضاعف کاهش قدرت خرید کارگران پیگیری‌های لازم برای تشکیل نشست فوق‌العاده شورای عالی کار در اسرع وقت به عمل آید.

متن کامل این نامه به این شرح است:

همان گونه که مطلع هستید حضر تعالی به واسطه سرپرستی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، همزمان مسئولیت ششورای عالی کار را نیز دارا هستید. براساس ماده ۱۶۷ و ۱۶۸ قانون کار جلسات این شورا به صورت ماهیانه و در صورت تقاضای سه نفر از اعضا، به صورت فوق‌العاده برگزار

اعضای شورای عالی کار در نامه‌ای به محسنی‌بندی:

کارگران دچار فشار مضاعف معیشتی شده‌اند

و توافق شرکای اجتماعی در زمینه راهکارهای افزایش قدرت خرید جامعه کارگری در کمیته دستمزد شورای عالی کار، با وجود درخواست نمایندگان کارگری مبنی بر تشکیل «نشست فوق‌العاده»، هنوز نشستی در این خصوص برگزار نشده است. البته بعد از کش و قوس‌های بسیار و برگزاری یک نشست کمیته دستمزد که بدون حضور کارفرمان انجام شد، نشست دوم واسطه‌شهریور ماه تشکیل شد و در آن جلسه، نمایندگان دولت، کارگران و کارفرمایان به این توافق رسیدند که قدرت خرید کارگران ۸۰۰ هزار تومان کاهش پیدا کرده است و مقرر شد تا در اسرع وقت نشست شورای عالی کار برای جبران کاهش قدرت خرید برگزار شود. آن گونه که نمایندگان کارگری پس از این نشست اعلام کردند، نمایندگان وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی وعده برگزاری نشست شورای عالی کار در ابتدای هفته قبل را داده بودند اما این نشست همچنان برگزار نشده است. در همین زمینه، نمایندگان کارگری شورای عالی کار طی نامه‌ای به محسنی‌بندی، سرپرست وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، یادآور کردند که جلسه این شورا برای آخرین بار قریب به ۲ ماه قبل تشکیل شد و درخواست سه نفر عضو کارگری این شورا برای برگزاری جلسه فوق‌العاده نیز بلااثر

اعضای کارگری شورای عالی کار طی نامه‌ای به سرپرست وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ضمن تأکید بر فشار مضاعف به معیشت کارگران، خواستار تشکیل جلسه فوق‌العاده این شورا برای تصویب راهکار نهایی افزایش قدرت خرید این قشر شدند. به گزارش توسعه ایرانی، آخرین نشست شورای عالی کار، سوم مردادماه سال جاری با حضور شرکای اجتماعی و بادیستور به بررسی «راهکارهای افزایش معیشت کارگران در سال ۹۷» به دلیل شرایط ویژه اقتصادی، برگزار و در آن نشست مقرر شد نمایندگان هر دو گروه کارگری و کارفرمایی پیشنهادات اجرایی خود را در چارچوب قانون، حداکثر تا یک ماه آینده به شورای عالی کار ارائه دهند تا در نهایت، تصمیم نهایی در این خصوص اتخاذ شود. پس از این نشست و براساس گفته‌های مدیرکل روابط کار وزارت تعاون به رسانه‌ها، مقرر شد کمیته دستمزد شورای عالی کار مجدداً فعال شود و ظرف یکی دو هفته آینده پیشنهادهای کارگران و کارفرمایان در این زمینه به کمیته ارائه شود و جالب اینکه این مقام مسئول وزارت کار در آن زمان گفته بود که این موضوع بیش از یک ماه طول نخواهد کشید و شورای عالی کار در این زمینه تصمیم‌گیری خواهد کرد، اما با گذشت حدود ۲ ماه از آخرین نشست شورای عالی کار و به رغم بررسی

مدیرکل جبران خدمت وزارت تعاون خبر داد: امکان ثبت شکایات و دادخواست کارگران در سامانه روابط کار

مدیرکل روابط کار و جبران خدمت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی درباره آخرین وضعیت آغاز به کار سامانه جامع روابط کار گفت: این سامانه قرار است در تمام کشور به تدریج راه‌اندازی شود. ثبت شکایات و دادخواست کارگران از دیروز در سامانه اجرایی شد. اسماعیل ظریفی آزاد گفت: این سامانه در فاز نخست در استان تهران به صورت آزمایشی فعالیت خود را آغاز می‌کند به این ترتیب که در مرحله اول خدمات مربوط به ثبت شکایات و دادخواست کارگران از اول مهرماه یعنی از دیروز از طریق این سامانه انجام شد. وی با بیان اینکه بهره‌مندی از خدمات سامانه روابط کار منوط به ثبت‌نام و دریافت نام کاربری از دفاتر پیشخوان است، گفت: کارگران استان تهران تا ۳۱ شهریورماه می‌توانند با مراجعه به ادارات کار دادخواست خود را به صورت فیزیکی ثبت کنند اما از اول مهرماه هیچ دادخواستی به صورت دستی و حضوری ثبت نخواهد شد و کارگران صرفاً باید دادخواست خود را به صورت الکترونیکی و بدون مراجعه حضوری از طریق سامانه ثبت کنند. ظریفی آزاد گفت: پس از راه‌اندازی زیرسامانه ثبت الکترونیکی دادخواست کارگران در استان تهران، ثبت‌نام کارگران چهار استان سمنان، البرز، قزوین و اردبیل به فاصله کمتر از دو هفته از طریق دفاتر پیشخوان آغاز می‌شود، ضمن اینکه به تدریج سایر استان‌ها امکان بهره‌مندی از سامانه جامع روابط کار را خواهند داشت. مدیرکل روابط کار و جبران خدمت وزارت کار ادامه داد: در آینده صرفاً کارگران و کارفرمایانی از خدمات و مشوق‌های روابط کار بهره‌مند می‌شوند که در سامانه روابط کار ثبت‌نام کرده باشند.

چگونگی فرایند ثبت‌نام کارگران برای استفاده از سامانه روابط کار

گام اول: کارگران استان تهران باید پیش از هر اقدامی یادداشت داشتن کارت ملی و کارت پایان یا معافیت خدمت وظیفه خود به دفاتر پیشخوان مراجعه کنند.

گام دوم: ثبت اطلاعات در دفاتر پیشخوان دولت با پرداخت ۵ هزار تومان هزینه و دریافت رمز عبور سامانه از طریق پیامک.

گام سوم: کارگران باید خدمات مربوط به روابط کار (از جمله ثبت الکترونیکی دادخواست) را با مراجعه به سایت prkar.mcls.gov.ir ثبت کنند.

لازم به ذکر است، در راستای الکترونیکی کردن فعالیت و خدمات مرتبط با جامعه کارگری و کارفرمایی شامل امور مربوط به روابط کار، ساماندهی قراردادها، موقت نیروی کار، بازاریابی کار، بیمه بیکاری و حمایت از مشاغل، شناسایی و رصد بنگاه‌های مشکل‌دار، گسترش آموزش‌های کارگری و کارفرمایی در حوزه ایمنی و حقوق کار به صورت غیرحضوری و همچنین ساماندهی مشاغل سخت و زیان‌آور، طراحی سامانه جامع روابط کار شامل بیش از ۳۰ زیرسامانه توسط وزارت کار در دستور کار قرار گرفت.

تجمع کارکنان تعاونی‌های سهام عدالت

کارکنان تعاونی‌های سهام عدالت در اعتراض به عدم پرداخت مطالبات مزدی خود از سازمان خصوصی‌سازی و آنچه تفسیر خلاف قانون این سازمان از مصوبه دولت برای گره‌گشایی از مشکل آنها می‌خواندند، دیروز مقابل این سازمان تجمع کردند. حسین امینی‌خواه، از کارکنان تعاونی‌های سهام عدالت به فارس گفت: متأسفانه با وجود اصلاح مصوبه پرداخت بودجه ۲۵ میلیارد برای حقوق معوقه سنوات ۹۴ لغایت ۹۶ کارکنان تعاونی‌های سهام عدالت شهرستان‌های کشور، سازمان خصوصی‌سازی برخلاف مصوبه مورخ هیئت وزیران اعلام کرده‌از هر شرکت تعاونی سهام عدالت شهرستانی فقط به دو نفر حقوق پرداخت می‌کند و به ازای هر ماه ۹۹۲ هزار تومان حقوق پرداخت می‌کند که زیر حداقل قانون کار است. وی ادامه داد: این در حالی‌ست که در اردیبهشت ۸۷ توسط هیئت عالی و آگاهی و وزارت تعاون و سازمان خصوصی‌سازی، آیین‌نامه‌ای که هم تعداد نیروی کار اداری و هم فرمول محاسبه و تعیین سقف حقوق را مشخص کرده، به تعاونی‌های شهرستانی سهام عدالت ابلاغ شده ولی متأسفانه سازمان خصوصی‌سازی به این آیین‌نامه پایبند نیست و تعهدنامه را هم که جهت پرداخت تنظیم کرده، غیرقانونی و خلاف مصوبه هیئت دولت است.